

ЩОДО ВПЛИВУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ (ОПТИМІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ) НА ПЕРЕБІГ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ У ПРОГРАМІ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Відповідно до план-графіку здійснення Програми економічних реформ Президента України на 2010-2014 рр. “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава” відповідальними за виконання запланованих заходів визначено як центральні органи виконавчої влади, так і окремих посадовців.

Проте, згідно з Указом Президента України від 9.12.2010 р. №1085/2010 здійснюються заходи адміністративної реформи (оптимізації системи центральних органів виконавчої влади) - реорганізація, ліквідація і перейменування органів центральної виконавчої влади, відповідно до Указу Президента України № 1085/2010 “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади”. Адміністративна реформа не лише вплинула на складання і формування державного бюджету, але і запровадила нову схему організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади.

Яким чином адміністративна реформа (оптимізація системи центральних органів виконавчої влади) вплинула на перебіг економічних реформ? Адже, згідно з планом-графіком, перший етап Програми економічних реформ Президента України завершується уже в 2010-му році.

Першим напрямом реформ, передбачених у розділі “Сталий економічний розвиток”, було визначено **стабілізацію державного бюджету**. Відповідальність за виконання заходів покладалася переважно на Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України, колишнє Міністерство економіки України і на Комітет з економічних реформ, створений Указом Президента України від 17.03.2010 р. № 355/2010.

Серед нормативно-правових актів, передбачених планом-графіком, зокрема планувалося як прийняття Закону України “Про здійснення державних закупівель”, нового Бюджетного кодексу України (прийняті у липні ц.р.), так і прийняття Закону України “Про державний борг”, який повинен був бути поданим Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України до 04.11.2010 р., з відповідним супроводом його проходження Міністерством фінансів України.

Програма економічних реформ до жовтня 2010 р. також передбачала подання до Верховної Ради України законопроектів “Про порядок розподілу капітальних субвенцій”, “Про державне стратегічне планування” і прийняття до 15.09.2010 р. Постанови КМУ “Про прогноз показників зведеного бюджету на середньострокову перспективу”.

Для впровадження середньострокової стратегії управління державним боргом Програма економічних реформ також передбачає затвердження до 29.12.2010 р. постанови КМУ “Про порядок розробки і контролю за реалізацією середньострокової стратегії і управління державним боргом”, затвердження до 26.11.2010 р. Постанови КМУ “Про внесення змін до порядку зменшення бюджетних асигнувань та повернення коштів у разі нецільового використання бюджетних коштів у поточному чи минулому роках”. Міністерство фінансів України повинне було до 29.10.2010 видати наказ “Про внесення змін до порядку зменшення бюджетних асигнувань та повернення коштів”.

Що стосується засад оцінювання інвестиційних проектів, то наказом колишнього Міністерства економіки України № 714 від 22.06.2010 р. затверджено порядок проведення експертної оцінки інвестиційної пропозиції.

Серед інших заходів, пов'язаних із стабілізацією державного бюджету України, можна назвати оптимізацію кількості державних цільових і бюджетних програм, тобто їхнє скорочення та укрупнення.

Відповідно до плану-графіку Програми економічних реформ затверджено Наказ Міністерства фінансів України від 25.11.2010 р. № 1458 затвердив “Методичні рекомендації щодо підготовки проектів порядків використання коштів державного бюджету”.

Зупинімося детальніше на питанні адміністративної реформи.

Ще більш, як десять років тому Указом Президента України від 14.04.2000 р. “Про Стратегію реформування системи державної служби в Україні” було започатковано проведення широкомасштабної адміністративної реформи, невід’ємною складовою якої повинно було стати реформування системи державної служби, а саме: вдосконалення кадрового потенціалу, створення оновленого, потужного і дієздатного державного апарату, становлення професійної, політично нейтральної і авторитетної державної служби.

Проте бажаного ефекту не було досягнуто. Зокрема, через плінність кадрів, яка в системі державної служби є доволі високою. Протягом 2005-2009 рр. державну службу залишило 252367 чоловік, а було прийнято 147 795 чоловік (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка зміни чисельності державних службовців України в 2005-2009 рр.

Рік	Загальна чисельність державних службовців на 31 грудня відповідного року	Всього прийнято	Всього прийнято до загальної чисельності, %	Всього вибуло	Всього вибуло до загальної чисельності, %	Вибуло через порушення Закону «Про боротьбу з корупцією»
2005	257 112	56 531	22,0%	48 622	18,9%	12
2006	265 703	50 002	18,8%	38 411	14,5%	15
2007	265 315	60 001	22,6%	40 997	15,5%	16
2008	278 707	51 245	18,4%	38 579	13,8%	23
2009	283 408	34 588	12,2%	29 808	10,5%	31

Джерело: веб-сайт Головного управління державної служби України www.guds.gov.ua.

Отже, впродовж 2005-2009 рр. державну службу щороку залишило в середньому 50 473 держслужбовці або 18,7 % середньої загальної чисельності державних службовців за цей період. Водночас на державну службу було прийнято 29 559 осіб або 10,9 % середньої загальної чисельності державних службовців за 2005-2009 рр. Протягом останніх п’яти років чисельність державних службовців зросла на 39 349 осіб, або на 15,3 %.

В цьогорічному Указі Президента України від 9.12.2010 р. №1085/2010, крім наміру зменшити видатки на утримання державного апарату на 1 млрд. грн. і “скорочення чисельності державних службовців, які працюють у центральних органах виконавчої влади, не менше, ніж на 30 відсотків”, не було чітко окреслено критерії, за якими відбуватиметься адміністративна реформа. Адже мірилом роботи державного апарату є його ефективність і доброчесність.

Чи залишаться на державній службі чиновники, які не мають достатнього мовного капіталу і сучасної освіти? До речі, серед даних сорока п’яти статистичних таблиць, які наводить Головне управління державної служби України, немає інформації про чисельність державних службовців, які вільно володіють англійською мовою (в країнах ЄС таких більше половини), або здобули освіту в провідних індустріальних країнах.

На зустрічі з керівниками дипломатичних представництв іноземних держав і міжнародних організацій, акредитованих в Україні, що відбулася 14.12.2010 р., Президент України наголосив, що європейській інтеграції “відтепер підпорядковується робота всього державного апарату, усі наші економічні та соціальні реформи. Євроінтеграція, нарешті, стала “внутрішньою справою” України”. Два роки тому Постановою Кабінету Міністрів України № 974 від 5.11.2008 р. було затверджено Державну цільову програму підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної

Консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

інтеграції України на 2008-2011 рр. У ході реалізації цієї програми було заплановано витратити 84 млн. грн. на навчання і перепідготовку 112 тис. державних службовців (знову 30 % від їхньої загальної чисельності), зокрема на мовну підготовку 7509 працівників державного апарату. Чи виконуватиметься далі ця цільова програма?

Сьогодні відставання з ходом впровадження заходів, передбачених для стабілізації державного бюджету, ще не є критичним. До того ж, Комітет з економічних реформ постійно вносить протокольні зміни до затверджених планів-графіків, роблячи процес реформ досить гнучким.

23 грудня 2010 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 2857-VI “Про Державний бюджет України на 2011 рік”, що було опубліковано 30 грудня 2010 року в газеті “Урядовий кур’єр” № 246, який містить відомчу класифікацію видатків державного бюджету, що базується на новій структурі органів центральної влади.

Усі права захищені © "Фундація "Відкрите суспільство"

ГО "Фундація "Відкрите суспільство"
04070 Київ, вул. Братська 6, оф 402
тел/факс (044) 223-92-54
E-mail: info@osf.kiev.ua